

ARGUMENTY PROTI ZAVEDENÍ NENULOVÉ SAZBY SPD NA TICHÁ VÍNA

Výzva: „Stojí Vám vinařský obor v ČR za přečtení jedné a půl strany?“

1. **ZNEVÝHODNÍTE NÁS VŮČI OKOLNÍM STÁTŮM, KTERÉ NAVÍC NEHODLÁJÍ KE ZMĚNĚ SPD PŘISTOUPIT!**

Všichni naši sousedé a blízké státy Německo, Rakousko, Maďarsko, Slovensko mají sazbu nulovou. Jediný, kdo sazbu uplatňuje, ale rozhodně na něj nepohlížíme jako na zemi vinařsky producentskou, je Polsko. A v Polsku odpovídá tato sazba 10,20 Kč. Navíc ze všech vinařských zemí v Evropě má spotřební daň pouze Francie, avšak ve výši 1 Kč; má primárně evidenční efekt a v plné výši se přesouvá do francouzského vinařského fondu a dále se vrací vinařům v podporách. Tvrzení, že 2/3 vína dovážíme je sice pravdivé, ale nesouvisí s tím, že bychom nebyli producentskou zemí. Sousední Německo vyprodukuje 8,4 mil. hl vína, 1,2 mil. hl exportuje a spotřebuje 19,8 mil. hl. Čili samostatnost Německa na vlastním trhu je 36,5 %, v zásadě velmi podobné ČR. Navíc za současný stav vinaři nemohou, vstupem do EU v roce 2004 se nám uzavřela možnost sadit další vinice bez omezení, přestože naše dispozice viničních tratí v katastrofách je 50 tis. ha. Zastavil se tím trend, kdy bychom byli soběstační, a naopak se vytvořil prostor pro dovoz.

2. **NENÍ PRAVDA, ŽE STÁT VYBERE 4,1 MLD. KORUN!**

Ano, potenciální sazba 23,40 Kč násobena 2,1 mil. hl vína je 4,9 mld. Kč. Při kombinované sazbě s tou nižší ve prospěch menších vinařů pod 100 tis. litrů bude výsledek kolem 4,1 mld. Kč.

Ale co náklady! Od roku 2021, ze kterého pochází čísla, došlo ke kumulativnímu propadu prodeje o 20 %. Současná spotřeba je tedy 1,68 mil. hl. Zvýšením průměrné ceny o 30 % by došlo k dalšímu snížení o 35 % (odhad retailových prodejců). Pak bychom reálně byli na spotřebě 1,1 mil. hl. Příjem po zavedení SpD by pak byl maximálně 2,4 mld. Kč.

Vezmeme-li k tomu navíc v potaz úlevy pro „malovinaře“, únik především levně obchodovaného dovozu do šedé ekonomiky a vliv nákupů v zahraničí „za levno“, poklesne výnos na 2,1 mld. Kč.

Celní správa registruje 3 287 plátců SpD z vína. Zavedením, administrací a kontrolou nových 1600 daňových skladů (kdyby jen 50 % ze současných plátců) přibude agenda pro minimálně 250 pracovníků celní správy na různých postech. K tomu nová IT struktura, kancelářské prostory, automobily, vše v celkových nákladech až 1 mld. Kč. Nejsou započteny náklady na straně vinařů – zavedení daňových skladů atd.

3. **DOVOZ! I KDYŽ HO CHCETE ZDANIT PRIMÁRNĚ, PARADOXNĚ HO PODPOŘÍTE!**

Důležitá je tvrdá ekonomika. Ital může dle platné legislativy sklídit až 50 tun/ha. Český vinař maximálně 14 tun/ha. V podobném výnosovém režimu jako Itálie jede Španělsko a například celý Nový svět. Proto je běžné, že se k nám dostane víno z těchto destinací (v jakémkoliv objemu) za 0,50 centů nebo za 1 Euro. Naše vína jsou pouhou nákladovou cenou nejlépe za 60 Kč.

Na pultu je mnoho dovozových vín za 50, 60 či 70 Kč, a to ještě s luxusní marží pro obchodníka a retailového prodejce. Naše vína ve stejné kategorii tam naleznete za 80 až 120 Kč s minimální marží pro naše vinaře. Bohužel jsme v uplynulých dvou letech absorbovali nárůsty vstupů v řádu vyšších desítek procent, avšak ceny se nezvyšovaly (již v důsledku hospodářské krize, dle šetření GFK a Focus Research,

zaznamenal prodej tuzemských vín propad ve výši 9 % za rok 2022 a 13 % za první kvartál 2023). V této kategorii (do 4 až 5 Euro) se pohybuje 80 až 85 % zákazníků, čili zde je ten příjmový objem.

Při zavedení SpD zůstane dovozové víno stále v této cenové kategorii vín. A má významný potenciál „sáhnout“ do své marže, tudíž zůstane tzv. „na svých“. Tuzemská vína v naprosté většině vypadnou z této kategorie, posunou se do kategorie 5 Euro plus, kde je v retailu ochotno nakupovat 10 až 15 % zákazníků.

4. ZAMĚSTNANCŮ V OBORU VÝZNAMNĚ UBUDE, ALE ÚŘEDNÍKŮ A BYROKRACIE VÝZNAMNĚ PŘIBUDE!

Je nezvratné, že tuzemským vinařům klesne konkurenceschopnost a významně propadnou prodeje. Odborný odhad činí v první fázi 40 %. Devastující bude vliv šedé ekonomiky, kam se primárně nejmenší subjekty a levně obchodovaná dovozová vína budou uchylovat. Proto zhruba stejnou měrou bude dopadat celý problém i na zaměstnanost. Až 40 % lidí v sektoru přijde o práci. Dle dat UZEI pracuje ve vinohradnickém a vinařském sektoru 20 tis. lidí. Díky multiplicitě oboru až 30 tis. Reálná čísla mohou dosahovat 8 000 jen vinařských a vinohradnických pracovníků, kteří přijdou o práci. Navíc existenční problém budou řešit stovky vinoték a jejich zaměstnanci pracující s našimi víny. Jak bylo naznačeno výše, byrokratický aparát, aby opatření SpD byla proveditelná a měla smysl, naroste o cca 250 úředníků spojených s nákladovou položkou na straně státu ve výši až 250 mil. Kč pouze na mzdách. Částka nezahrnuje investice a pořízení majetku budov, IT struktur, vozidel a náklady na kontrolní činnost. Pak hovoříme o cca 1 mld. Kč iniciačních nákladů a 300 mil. Kč ročních nákladů nad rámec mezd. Byrokratická zátěž a nárůst nákladů na této straně je v přímém rozporu s programovým prohlášením vlády. Stejně tak dochází ke kolizi s přímou podporou zaměstnanosti, obzvláště v regionech jako Znojensko a Hodonínsko.

5. POŠKOZENÍ VINAŘSKÉHO SEKTORU TVRDĚ POŠKOZUJE I OBCE, REGIONY, JEJICH AKTIVITY I ROZVOJ

Víno, vinice a vinařská kultura je důvodem masivního turismu (JmK je druhým nejnavštěvovanějším v ČR po Praze). Jednak zvýšená cena bude důvodem nižší návštěvnosti vinařských regionů za účelem koupě. Pro cenu samotnou, ale také pro dostupnost levnějšího vína hned za hranicemi (kam se v případě zavedení SpD uchýlí i někteří naši vinaři se svými prodejními místy).

Významná, a dokonce významnější je provazba na legislativu vyplývající ze zavedení SpD a nutný režim, který je v přímém rozporu s pořádáním místních výstav, následných koštů, otevřených sklepů atd. Při režimu daňového skladu nemůže do prostoru – sklepa – vstupovat veřejnost, tj. návštěvníci. Stejně tak vinař nebude motivován poskytovat víno na výstavu, do prezentační akce, kdy bude muset odvést při vydání SpD. Tyto akce budou nuceni spolky, tedy obce ukončit, aby se nedostávali do rozporu se zákonem. Jen první rychlý propočtení malé vinařské obce Vrbice ukazuje na propad v příjmech 7 mil. Kč ročně pro obec.

Do dopadů je třeba zahrnout úbytek příjmů v oblasti ubytovacích služeb, gastronomie a dalšího servisu, který vinařské regiony pro turisty poskytují.

Nezanedbatelný je dopad na krajinu, kde počítáme s propadem vinic o 35 % až na úroveň 10 tis. ha. Opět se dostáváme do přímého rozporu s prohlášením vlády, která na této úrovni chce rozšiřovat ekologické zemědělské plochy, rozvíjet farmářský koncept produkce a budovat udržitelnou krajinu. Přesně faktory, které posledních 5 let intenzivně budujeme a do kterých, jak vinař, tak stát investoval a investuje.